

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 februarie 2018 și a sentinței Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 18 septembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Cebotari Piotr Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 21.08.2017-18.09.2017
2. instanța de apel: 16.10.2017-20.02.2018
3. instanța de recurs: 15.05.2018 - 20.06.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 18 septembrie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cebotari Piotr Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la Cebotari P. a cheltuielilor judiciare în sumă de 1.526 lei a fost respinsă.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că în perioada de timp începând din anul 2014 până la 09 aprilie 2016, data precisă nefiind stabilită, Cebotari Piotr, aflându-se la domiciliul său, amplasat pe str. Xxxxx, or. Xxxxx, împreună cu concubina sa Bancova Olga, a.n. xxxxx și fiul Xxxxx, a.n. xxxxx, care veneau la rugămintea lui Cebotari Piotr, pentru a îngriji de sora bolnavă a ultimului, urmărind scopul impunerii voinței și controlului personal asupra concubinei și fiului, intenționat înfricoșa, făcea scandaluri sistematic în casă, în urma cărora îi ofensa cu cuvinte necenzurate, aplica în privința lor violența fizică și psihică prin maltratare (comițând în privința lui Bancova O. și Cebotari A., acțiuni de violență), spunând în adresa lor diferite amenințări, provoca în casă stare de tensiune și frică, prin ce a cauzat ultimilor suferințe morale.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Cebotari P. au fost calificate, de drept, în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal – violența în familie, adică acțiuni intenționate comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestate prin: maltratare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, săvârșite asupra a doi membri ai familiei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, în partea ce ține de respingerea solicitării privind încasarea de la Cebotari P. a cheltuielilor judiciare în sumă de 1.526 lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie admisă solicitarea dată.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată neîntemeiat a respins cerințele procurorului privind încasarea de la Cebotari P. a cheltuielilor judiciare în sumă de 1.526 lei, ce constituie costul expertizei psihiatrico-legală efectuată în această cauză;

- opinia instanței de judecată în partea referirii la prevederile art. 143 Cod de procedură penală este greșită, deoarece reieșind din prevederile art. 227 alin. (1), (2) pct. 5), art. 229 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, inculpatul nu corespunde nici unei condiții expres prevăzute pentru eliberarea de la achitarea cheltuielilor judiciare, respectiv acesta trebuie să suporte cheltuielile pentru expertiza efectuată în această cauză și să recupereze statului aceste mijloacele bănești cheltuite.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 februarie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura penală, just încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a notat că, prin apelul depus de către procuror, nu se contestă circumstanțele de fapt constatate de prima instanță și nici calificarea faptei imputate, dar este criticată soluția instanței, prin care s-a considerat că în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare ce ar putea fi încasate de la inculpat. Deci, prin depunerea apelului, procurorul și-a expus dezacordul asupra soluției instanței de a nu încasa cheltuieli judiciare de la inculpat, considerând că incorect ultimul a fost scutit de la plata cheltuielilor judiciare pentru efectuarea și întocmirea raportului de expertiză judiciară nr. 4a din 10.03.2017, în sumă de 1.526 lei.

Referitor la argumentele invocate de procuror în partea ce se referă la încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel având ca temei prevederile art. art. 142, 143 Cod de procedură penală, a statuat, că încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei se face din contul mijloacelor bugetului de stat, deoarece în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpaților, prin urmare nu pot fi puse pe seama lui Cebotari P., încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei nominalizate, aceste cheltuieli fiind suportate în cadrul instrumentării cauzei penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru

demonstrarea vinovăției ultimului. Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia de a fi respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 1.526 lei.

Instanța de apel a considerat, că prima instanță corect a ajuns la concluzia că în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare ce ar putea fi încasate de la inculpat, deoarece solicitantul efectuării expertizei este statul, în persona IP Taraclia. Prin urmare, obligația de suportare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei o poartă anume statul, în persoana IP Taraclia, ca solicitant.

Subsidiar s-a notat și faptul, că prima instanță concluzionând necesitatea respingerii cererii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a pus accent pe prevederile legislației în vigoare la momentul numirii expertizei. Chiar dacă inculpatul ar dispune de mijloace financiare, acest fapt nu este temei ca cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei, să fie încasate din contul ultimului, deoarece în conformitate cu prevederile art. 143 Cod de procedură penală, în vigoare la momentul suportării cheltuielilor menționate, acestea se încasează din contul mijloacelor bugetului de stat.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încasat de la inculpatul, Cebotari P., suma de 1.526 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- la soluționarea chestiunii cine trebuie să suporte cheltuielile judiciare, urmează a se ține cont de prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan îl pune pe inculpat, ca responsabil de aceste cheltuieli și doar dacă condamnatul nu este în stare, din diferite motive, invaliditate, incapacitate juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului;

- în sentință și în decizia instanței de apel, în prezenta speță, lipsesc soluții privind trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului, respectiv nu este nici o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel, în speța dată nu a soluționat corect chestiunea referitoare la cheltuielile judiciare.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de procuror se întemeiază, în drept, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei sau când argumentele formulate de recurent nu au un fundament juridic.

Reieșind din criticele expuse de procuror, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel, în exclusivitate din considerentul că instanțele de fond nu au admis solicitarea părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat în cuantum de 1.526 lei, suportate de stat pentru instrumentarea acestui dosar.

Opozant celor invocate de recurent, Colegiul apreciază ca vădit nefondată alegația procurorului în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, privitor la neîncasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legală în prezenta cauză, dat fiind că plățile necesare pentru efectuarea unor atare acțiuni procesuale urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, nu din contul inculpatului.

Elocvent în acest sens, se evidențiază că potrivit art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală. Excepția despre care ne relevă legiuitorul cuprinsă în art. 142 Cod de procedură penală, nu este incidentă cauzei date.

Din materialele dosarului se atestă că, expertiza judiciară nr. 4a din 10.03.2017, a fost ordonată de OUP al SUP a IP Taraclia, Fachirov D., în vederea constatării unor circumstanțe legate de comiterea infracțiunii imputate inculpatului, Cebotari P. (a se vedea f.d. 78-79)

Prin urmare, corect instanțele de fond au statuat asupra faptului că, plata pentru efectuarea expertizei judiciare, în cauza deferită judecării, în sumă de 1.526 lei, urmează a fi suportată din contul bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum pretinde procurorul.

Subsidiar se remarcă, că potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, ceea ce denotă faptul că, legea nu stabilește în exclusivitate că, plata cheltuielilor este suportată doar de inculpat.

Având ca reper cele expuse, se conchide că cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei nominalizate, urmează a fi acoperite de bugetul de stat, respectiv acestea nu pot face obiectul unei rambursări din partea inculpatului, în cazul în care ultimul nu a fost solicitantul sau ordonatorul unei atare acțiuni procesuale.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la cheltuielile judiciare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Cebotari Piotr Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 18 iulie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie